ОДОБРЯВАМ: /П/
СТЕФКО БУРДЖИЕВ
Областен управител на област Русе

ПРОТОКОЛ № 3
от заседание на Областния съвет по условия на труд,
проведено на 8 декември 2016 г. (четвъртък), 10.00 часа, Зала 1
на Областна администрация Русе

На 08.12.2016 г. (четвъртък) от 10.00 часа в Зала 1 на Областна администрация - Русе се проведе заседание на Областния съвет по условия на труд (ОСУТ), на което според приложен присъствен списък присъстваха 9 от 12 члена. Участие взеха и представители на Дирекция „Инспекция по труда“ – Русе, Дирекция „Регионална служба по заетостта“ – Русе, Териториално поведение на Национален осигурителен екип, Конфедерация на работодателите индустриалци в България (КРИБ), Фондация „Център за безопасност и здраве при работа“. *(Приложение 1)*

Налице беше необходимият кворум за провеждане на заседание.

Г-н Станимир Станчев – Заместник областен управител на област Русе и председател на Съвета откри заседанието и подложи на гласуване следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Резултати от проверките на Дирекция „Инспекция по труда” през деветмесечието на 2016 г.
Докладва: Дирекция „Инспекция по труда”, Русе

2. Обсъждане и приемане на Индикативна работна програма за заседанията на Областния съвет по условия на труд през 2017 г.
Докладват: Членовете на Съвета

3. Обсъждане и приемане на Методиката за условията и реда за провеждане на конкурс „Годишни награди по безопасност и здраве област Русе“
Докладват: Членовете на Съвета

4. Разни
Докладват: Членовете на Съвета

По първа точка от дневния ред **г-н Станимир Станчев** даде думата на **Светлана Лазарова – главен инспектор на Дирекция „Инспекция по труда“ – Русе**, която представи резултатите от проверките на Дирекция „Инспекция по труда“ (ДИТ) през деветмесечието на 2016 г. Тя сподели, че през деветмесечието на 2016г. един от приоритетите на ДИТ – Русе е бил сектор „Селско стопанство“. Резултатите от проведения анализ на дейността, показват че този сектор е един от най-рисковите по отношение на прилагане на нерегламентирани практики при възникване на трудови правоотношения. Г-жа Лазарова посочи, че през отчетния период акцент в контролната дейност на Инспекцията са били проверките по законосъобразното наемане на работа, работното време и заплащането на труда, както и изпълнението на изискванията по здравословни и безопасни условия на труд. *(Приложение 2)*

Г-н Станчев благодари на **г-жа Лазарова** за изнесената информация и даде думата на присъстващите за въпроси и становища.

Г-н Свилен Стоянов – секретар на Фондация Център за безопаност и здраве при работа отправи запитване относно повишаването на трудовите злополуки, дали ДИТ-Русе планират вземането на някакви мерки под каквато и да е форма. **Г-жа Лазарова** отговори, че наредбата, която е във връзка с обучението и инструктажа от 2010г. регламентира много добре как точно трябва да се извършва обучението на длъжностни лица и работодателите.

Г-н Станчев отправи запитване към присъстващите за други въпроси, мнения и становища. Поради липсата на такива, комисията премина към втора точка от дневния ред.

По втора точка от дневния ред г-жа Вечие Ибрямова – секретар на ОСУТ представи проекта на Индикативна работна програма на заседанията на Съвета през 2017 г. *(Приложение 3*).

Г-н Станчев сподели, че за постигане на максимална ефективност през следващата 2017 г. се предвижда заседанията да се правят съвместно с други комисии, когато има важна и актуална тема за разискване.

След като нямаше отправени предложения за допълнения и/или промени **г-н Станчев** подложи на гласуване следното решение:

Областния съвет по условия на труд приема за изпълнение така предложената индикативна работна програма за 2017 г.

Срок:31.12.2016 г.
Отговорник: Областна администрация - Русе

Решението беше прието единодушно.

По трета точка от дневния ред г-жа Вечие Ибрямова припомни, че през 2014 г. на заседание на Областния съвет по условия на труд е взето решение през 2015 г. да се проведе конкурс „Годишни награди за безопасност и здраве при работа в област Русе“. Тогава е била разработена Методика за условията и реда за провеждането на конкурса и се е използвал въпросника, който е за Националния конкурс. Тя каза, че през 2016 г. отново се провел конкурса по същата методика, но членове на ОСУТ, са изказали мнение, че е необходимо методиката и въпросника да се променят и за това на свое заседание на 19.05.2016 г. Съвета е взел решение в срок до 30.10.2016 г. ***Членовете на Съвета да изпратят в Областна администрация – Русе предложения за промени в Методиката за условията и реда за провеждане на конкурс „Годишни награди по безопасност и здраве област Русе“.*** Тъй като в посочения срок не са получени предложения, с писмото за насрочване на настоящото заседание е напомнено за това на членовете, но въпреки това отново е няма получени конкретни предложения за промяна в Методиката за провеждане на конкурса. В тази връзка г-жа Ибрямова предложи в методиката и въпросника да бъдат коригирани само годините и датите за подаване на документи. *(Приложение 4)*

Г-н Станчев от своя страна предложи, ако след коледните и новогодишните празници в Областна администрация – Русе се получат конкретни предложения за промяна те да бъдат обсъдени. В тази връзка подложи на гласуване следните решения:

1. ***Областният съвет по условия на труд възлага на секретаря на Съвета да направи необходимите коренции в Методиката за условията и реда за провеждане на конкурс „Годишни награди по безопасност и здраве област Русе“***

Срок : 30.01.2017г.
Отговорник: Секретар на Съвета

2. ***Обявата и формулярът за участие в конкурс „Годишни награди по безопасност и здраве при работа в област Русе 2016“ да се публикуват на интернет страницата на Областна администрация – Русе.***

Срок:01.03.2017 г.
Отговорник: Областна администрация – Русе

Решенията бяха приети единодушно.

По точна „Разни“ от дневния ред преди да даде думата на членовете на Съвета г-н Станчев информира присъстващите за новата инициатива на Областна администрация – Русе, а именно за проучване мнението на заинтересованите страни относно ефективността на работата на Областните съвети и комисии. Той призова всички да отговорят честно и откровено на въпросите, тъй като анкетата е анонимна и за да може Областна администрация – Русе да подобри работата си и да не се провеждат формални заседания, от които нищо не произтича.

Г-жа Боянка Димитрова, регионален представител на Конфедерация на независимите синдикати в България съобщи за подетата от Синдиката кампания „Искам още 100 лева към заплатата си“ в отговор, на което **г-жа Милка Трифонова – регионален представител на КРИБ** изказа мнение, че тя не би била в полза на никого по никакъв начин.

Поради изчерпване на дневния ред **г-н Станимир Станчев** благодари за участието и закри заседанието на Областния съвет по условия на труд.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /П/

СТАНИМИР СТАНЧЕВ
Заместник областен управител на Област Русе

Приложение 2

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Изпълнителна агенция
„Главна инспекция по труда"

Дирекция „Инспекция по труда" – гр. Русе

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДИРЕКЦИЯ „ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА" РУСЕ

ЗА ДЕВЕТМЕСЕЧИЕТО НА 2016Г.

През деветмесечието на 2016г. дейността на Д ИТ-Русе беше насочена към изпълнението на оперативната цел на ИА ГИТ „Осъществяване на ефективен контрол относно спазване на законодателството в областта на труда, държавната служба и трудовата мобилност" чрез съответните програми и практически мерки за въздействие.

През деветмесечието на 2016г., акцент в контролната дейност на Д ИТ-Русе бе извършване на проверки по законосъобразното наемане на работа, работно време и заплащане на труда, както и изпълнение на изискванията по здравословни и безопасни условия на труд. В резултат от контролната дейност са проверени:

	Деветмесечието на 2016 г.
предприятия	913
В т. ч. посетени за първи път	18
Зает персонал	19 810

От общия брой проверени през деветмесечието на 2016г. предприятия, основен дял се пада на:

	Деветмесечие на 2016г.
микро /до 9 заети/	467 бр. от всички проверени
малки /от 10 до 49 заети/	225 бр. от всички проверени
от 50 до 250 заети лица	170 бр. от всички проверени
Над 250 заети лица	30 бр. от всички проверени

През деветмесечието на 2016г. най-много нарушения са констатирани в проверените предприятия от икономически дейности: „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети", „Ресторантьорство", „Растениевъдство,

животновъдство и лов", В резултат на извършените проверки, констатираните нарушения се разпределят по следния начин:

	Деветмесечието на 2016 г.
констатирани нарушения	4282
в т.ч. по ЗБУТ	2750
в т.ч. по ТПО	1527
в т.ч. по ЗНЗ	5
в т.ч. по ЗДСл	-

През деветмесечието на 2016г. една от мерките, по които Д ИТ-Русе насочи усилията си е свързана със сектор "Селско стопанство", тъй като анализа на дейността на инспекцията показва, че този сектор е един от най-рисковете по отношение на прилагане на нерегламентирани практики при възникване на трудовите правоотношения. Поради това през деветмесечие на 2016 г. Д ИТ-Русе е извършила 118 проверки в този сектор. Данните от проверките, че възможността за наемане на работници на еднодневни трудови договори се отразява благоприятно на заетостта в сектора, като мотивира регистрираните замеделски стопани и безработните лица да сключват трудови договори при облекчен режим. За деветмесечие на 2016г. в Д ИТ-Русе са регистрирани 3212 броя еднодневни договора от 26 земеделски производители, най - голям брой - 436 са регистрирани от ЗП, отглеждащи ябълки.

Наблюдава се спад на нарушенията свързани със заплащането на труда.

Причините за констатираните нарушения на трудовото законодателство са, както от обективен (липса на финансов ресурс), така и от субективен характер (непознаване на трудовото законодателство и липса на квалифициран персонал). Желанието на работодателите за максимална и бърза рентабилност предполага ограничаване на разходите за труд, което става за сметка на допуснатите компромиси при изпълнение изискванията на трудовото законодателство и законодателството за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Констатира се, че преобладаващата част от работодателите изпълняват дадените им от инспекторите по труда предписания за отстраняване на допуснати нарушения, като относителният дял на неизпълнените предписания е нисък.

За отстраняване на констатираните нарушения на основание чл. 404, ал. 1 от Кодекса на труда, чл. 78, ал. 1 от ЗНЗ и чл. 131, ал. 1 от ЗДСл са приложени следните принудителни административни мерки /ПАМ/:

	Деветмесечие на 2016 г.
Общо ПАМ	4181
в т.ч. дадени предписания	4149
в т.ч. спрени машини и съоръжения	12
в т.ч. издадени постановление по чл. 405а, ал. 1 КТ	9

За допуснатите нарушения е потърсена административнонаказателна отговорност от нарушителите на трудово-правните норми, като съставените актове за установяване на административни нарушения се разпределят както следва:

Съставени АУАН за констатирани нарушения	Деветмесечие на 2016 г.
Общ брой	139
В т. ч. неизп. предписания	44
В т. ч. по осигуряване на ЗБУТ	47
В т.ч. на нормите на ТП	105
В т.ч. за създаване пречки на контолен орган	3

През деветмесечието на 2016г. са постъпили 130 бр. сигнали и искания. За периода се наблюдава непрекъснато увеличаващ се брой на гражданите и институции, търсещи съдействието на контролните органи на Инспекцията – чрез писмени жалби и сигнали, както и устни запитвания и консултации в Дирекцията в гр. Русе.

Проблемите, изложени в исканията и сигналите се отнасят до неизплатени трудови възнаграждения, обезщетия за неизползван платен годишен отпуск, работно време и забавяне предоставянето на документи при прекратяване на трудовите правоотношения. Освен проблемите по заплащането на трудовите възнаграждения и неизплатените обезщетения, засягат и проблеми като осигуряване на работно облекло и лични предпазни средства, осигуряване на по-добри условия на труд и др. Голяма част от жалбите ни сигнализират за проблеми по прекратяване на трудови правоотношения - невръчени документи по прекратяването; подадено уведомление

за прекратяване на трудов договор, без да имаме реално прекратяване на трудовото правоотношение; неиздаване и проблеми за подаване на документи, при поискване от страна на работника - най-често УП, при прекратяване на трудовите правоотношения; неоформени трудови книжки и др. Прави впечатление все по-добрата информираност на работниците относно правата им, познаването на нормативните актове, много по-големия брой проблеми, които засягат в жалбите и сигналите си до Инспекция по труда, както и големия брой на работници, търсещи устни консултации в Д ИТ-Русе.

Проблемите, които инспекторите по труда срещат при проверките по постъпилите сигнали и искания основно са откриване на работодателя и осигуряването на документи за проверка. Ангажира се много време за връчване на призовката, с която се изискват необходимите за проверката документи. Извършва се честа смяна на управителите на предприятията, както и смяна на ползвателите на малки търговски обекти и питейни заведения.

През деветмесечието на 2016г. са поискани 16 броя искания за разрешение за уволнение на работници и служители, ползващи се със специална закрила-трудоустроени, майки с деца до 3 г. и др. и са дадени 7 бр. такива.

През девтмесечието на 2016г. в Д ИТ-Русе са постъпили 93 искания за разрешение за работа на лице, ненавършило 18 г. и са дадени 86 бр. такива.

През деветмесечие на 2016г. са поискани и дадени 19 броя разрешения за извършване на специални и технологични взривни работи.

Приложение 3

ОБЛАСТЕН СЪВЕТ ПО УСЛОВИЯ НА ТРУД

ИНДИКАТИВНА РАБОТНА ПРОГРАМА ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

1-2 работни срещи в периода Януари – Април 2017 г. във връзка с конкурс „Годишни награди по безопасност и здраве в област Русе - 2016“

I. **Първо заседание – 28 април 2017 година, зала 1 на Областна администрация - Русе**

Дневен ред:

1. Връчване на годишни награди за фирми, осигурили здравословни и безопасни условия на труд през 2016 г.
2. Резултати от проверките на Дирекция „Инспекция по труда“ през 2016 г.
3. Статистическите данни за трудовите злополуки през 2015 и 2016 г. в област Русе

II. **Второ заседание – 16 ноември 2017 година, изнесено заседание в предприятие с добри практики, свързани със здравословните и безопасни условия на труд.**

Дневен ред:

1. Представяне на добра практика на предприятието-домакин
2. Информация за одобрени проекти, свързани с подобряване условията на труд в област Русе
3. Представяне на възможностите за финансиране по Фонд „Условия на труд“

Кръгла маса по въпросите на здравословните и безопасни условия на труд с участието на работодатели, социални партньори и др.

Организатор: КНСБ – Русе съвместно с Областна администрация - Русе

Приложение 4

МЕТОДИКА
ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНКУРС „ГОДИШНИ НАГРАДИ ПО БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ОБЛАСТ РУСЕ“

Настоящата методика е разработена и съгласувана с протокол № 1/07.04.2016 г. 21.08.12.2016г от неприсъствено заседание на Областния съвет по условия на труд.

Методиката има за цел да зададе критериите, задължителните дейности и стъпките при определянето на годишните награди по безопасност и здраве в област Русе.

Методиката е предназначена да служи на комисията към Областния съвет по условия на труд при провеждането на конкурс за избор на фирми, осигурили условия за безопасен труд и здраве на персонала си.

1. Областният управител на област Русе със заповед определя състава на комисията към Областния съвет по условия на труд за провеждането на конкурс за избор на фирми, осигурили условия за безопасен труд и здраве на персонала си.

2. Председател на оценяващата комисия е Председателя на Областния съвет по условия на труд.

3. Членове на оценяващата комисия са секретарят на Областния съвет по условия на труд, представител на Областна инспекция по труда – Русе, представител на Териториалното поделение на Националния осигурителен институт – Русе, по един представител на синдикалните организации, двама представители на работодателските организации и началник отдел „Административен контрол и регионално развитие“ в Областна администрация – Русе.

4. Обявата за набиране на номинации за годишни награди по безопасност и здраве при работа се публикува на електронната страница на Областна администрация – Русе като съдържа информация за критериите, на които трябва да отговарят фирмите, начална, крайна дата и начин за кандидатстване, формуляр за кандидатстване.

5. Във всяка категория ще се номинират по трима работодатели, които ще получат:

   - за първо място плакет и грамота с надпис „Създадени най-добри здравовословни и безопасни условия на труд в област Русе през 2015 г.“ 2016
   - за второ и трето място грамоти „Номинации за създадени най-добри здравословни и безопсни условия на труд в област Русе през 2015 г.“ 2016

6. Критерии за участие в номинациите за годишни награди по безопасност и здраве при работа

   6.1. Категории

   Малки предприятия – до 50 наети
   Средни предприятия – от 50 до 250 наети
   Големи предприятия – над 250 наети

6.2. Условия за участие:

- Всеки кандидат може да участва само в една от категориите.
- **Не могат да участват** предприятия допуснали смъртна злополука или злополука, довела до трайна инвалидност през 2015 г. 2016

6.3. Необходими документи за кандидатстване

- Попълнен формуляр за кандидатстване *(Приложение 1)*
- Допълнителни материали (включително снимки, презентации, графики, диаграми и др.)

6.4.Срок и начин за кандидатстване: 21.04.2017

Номинации ще се приемат до 17,00 часа на 22.04.2015 г. на хартиен носител в Центъра за административно обслужване на Областна администрация – Русе, находящ се в гр.Русе, пл. Свобода 6, или по електронен път на официалната електронна поща на Областна администрация – Русе – governor@ruse.bg.

Приложение 1

ГОДИШНИ ОБЛАСТНИ НАГРАДИ 2016
ПО БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА 2015 г.

ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ
ЗА КАТЕГОРИЯ: МАЛКИ, СРЕДНИ И ГОЛЕМИ ПРЕДПРИЯТИЯ

*** Данни за кандидата:**	**Наименование:** **Адрес:** **Телефон*:** **Факс:** **E-mail*:**
***Предмет на дейност:**	**Обекти:**
	Нает персонал (общо):
***Категория:**	☐ **Малки предприятия** ☐ **Средни предприятия** ☐ **Големи предприятия**

***Лице, попълващо формуляра за кандидатстване:**
/име, длъжност/

☐ **Съгласен/а съм предприятието ми да бъде посетено на място от оценяващата комисия.***

*ВЪПРОСНИК:

1. Декларирали ли сте в Дирекция „Инспекция по труда" - Русе местонахождението, вида и характера на производствената дейност, броя на работниците, условията на труд, рисковите фактори и взетите мерки, които гарантират недопускането на аварии и злополуки съгласно чл. 15 ЗЗБУТ?	☐ Да ☐ Не
2. В предприятието гарантира ли се системно оценяване на рисковете за здравето и безопасността на работещите? *Ако отговорът е „да", моля, посочете как:*	☐ Да ☐ Не
3. Запознати ли са всички работещи със съществуващите опасности и рискове при работа?	☐ Да ☐ Не
4. Осигурено ли е обслужване на работещите в предприятието лица от регистрирана служба по трудова медицина?	☐ Да ☐ Не
5. Определени ли са лица с подходяща квалификация и необходимата правоспособност (ако има изискване за такава), които да отговарят за поддръжката и ремонта на работното оборудване? *Ако отговорът е „да", моля, уточнете как:*	☐ Да ☐ Не ☐ *назначаване на лице/а/;* ☐ *съвместяване на тези функции;* ☐ *възлагане на външен изпълнител;* ☐ *друго* .....

6. Идентифицирани ли са машините и/или съоръженията в предприятието, подлежащи на периодичен преглед съгласно нормативните изисквания?	☐ Да ☐ Не
7. Осигурено ли е обслужване на електрическите уредби и съоръженията в предприятието само от лица с необходимата професионална подготовка, притежаващи изискващата се за съответната работа квалификационна група и медицински освидетелствани?	☐ Да ☐ Не
8. Ремонтите на работното оборудване извършват ли се в съответствие с изискванията на съпроводителната, технологичната и ремонтната документация и утвърдените графици за ремонт в предприятието?	☐ Да ☐ Не
9. При извършване на ремонтни работи, свързани с риск за работещите, осъществяват ли се подходящи организационни и технически мероприятия за безопасност? *Ако отговорът е „да", моля, пояснете:*	☐ Да ☐ Не
10. Поддържането, ремонтът, периодичните прегледи и експлоатацията на съоръженията с повишена опасност, в т.ч. и подлежащите на технически надзор, осъществяват ли се съгласно изискванията на специфичните за тях нормативни актове или (ако няма такива) съобразно изискванията, разработени от работодателя?	☐ Да ☐ Не
11. След реконструкция и други промени в производствените процеси, продължителен период на престой, възникване на извънредни обстоятелства, като природни бедствия и аварии, които могат да имат вредни последици за безопасността на работното оборудване, работодателят осигурява ли извършването на извънредни проверки и (при необходимост) изпитвания, с цел да се гарантира спазването на изискванията за безопасност и здраве при работа и своевременното откриване и отстраняване на възникнали неизправности?	☐ Да ☐ Не
12. Определени ли са необходимите лични предпазни средства за извършване на дейностите по поддръжка и ремонт на работното оборудване? *Ако да, те налични ли са и използват ли се по предназначение от работещите?*	☐ Да ☐ Не ☐ *Да* ☐ *Не*
13. Монтирането, демонтирането, измененията, настройването, поддържането, обслужването и ремонтът на това оборудване извършват ли се само от правоспособни (ако има нормативно изискване) и определени за съответните дейности лица с подходяща квалификация?	☐ Да ☐ Не
14. При избор на ново работно оборудване отчитат ли се специфичните условия и характеристики на работата, съществуващите в предприятието и на работното място опасности, както и допълнителни опасности, които могат да бъдат породени от използването на новото работно оборудване?	☐ Да ☐ Не
15. Допуска ли се експлоатация на работно оборудване с липсващи или неизправни системи за контрол, защита, сигнализация и автоматизация, свързани с безопасността на труда? *Ако отговорът е „не", моля, пояснете как е осигурено спазването на това изискване:*	☐ Да ☐ Не

16. В случаите, когато за работата по поддръжката на работното оборудване се изисква водене на дневник, той поддържа ли се в актуално състояние?	☐ Да ☐ Не
17. Осигурява ли се безопасен достъп на работещите и безопасност във всички места и зони, където се извършва производствена дейност и операции по настройване и поддържане на работното оборудване?	☐ Да ☐ Не
18. Пътните маршрути, определени в предприятието, осигуряват ли сигурност на съоръженията, на транспортните средства и безопасност на пешеходци и работещи в близост до тях?	☐ Да ☐ Не
19. Създадена ли е организация за редовно почистване на работните места и работното оборудване в предприятието, съгласно хигиенните и технологични изисквания?	☐ Да ☐ Не
20. Гарантира ли се спазване на установените норми за производствен микроклимат, шум, вибрации, прах, токсични вещества, осветление, нейонизиращи и лазерни лъчения в работните помещения и на работните места?	☐ Да ☐ Не
21. Има ли допуснати трудови злополуки по чл.55, ал.1 от КСО в предприятието през последните три години?	☐ Да ☐ Не
22. Ако отговорът на въпрос №21 е „да", има ли злополуки, които са допуснати при извършване на дейности по поддръжка и ремонт?	☐ Да ☐ Не
23. Ако отговорът на въпрос № 21 е „да", има ли злополуки със смъртен изход или злополуки, довели до инвалидност?	☐ Да ☐ Не
24. Ако отговорът на въпрос № 21 е „да", колко на брой са те през съответните години?	2013 - ☐ 2014 2014 - ☐ 2015 2015 - ☐ 2016
25. Имате ли съставени актове за нарушения на трудовото законодателство през 2015 г. 2016	☐ Да ☐ Не
26. Можете ли да посочите конкретни примери за реализирани в предприятието програми, мерки, проекти, насочени към осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд? ***Ако отговорът е „да", моля да представите резюме (до 1,5 страници).***	☐ Да ☐ Не
Дата:	Подпис и печат: